

POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (trzecia izba)
z dnia 14 września 2005 r. *

W sprawie T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV, z siedzibą w Reeuwijk (Niderlandy), reprezentowana przez adwokata M. Goedkoop,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez L. Parpalę oraz E. Manhaeve'a, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę o naprawienie szkody, którą w świetle twierdzeń skarżącej poniosła ona wskutek odrzucenia jej oferty złożonej w odpowiedzi na opublikowane w dniu 10 sierpnia 1996 r. (Dz.U. C 232, str. 35) zaproszenie do składania ofert na usługi objęte dyrektywą Rady 80/778/EWG z dnia 15 lipca 1980 r. odnoszącą się do jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 229, str. 11),

* Język postępowania: niderlandzki.

SĄD PIERWSZEJ INSTANCIIWSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(trzecia izba),

w składzie: M. Jaeger, prezes, V. Tiili i O. Czúcz, sędziowie,

sekretarz: H. Jung,

wydaje następujące

Postanowienie

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 1 W dniu 10 sierpnia 1996 r. Komisja opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* (Dz.U. C 232, str. 35) zaproszenie do składania ofert na usługi objęte dyrektywą Rady 80/778/EWG z dnia 15 lipca 1980 r. odnoszącą się do jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 229, str. 11) (dalej zwane „zaproszeniem do składania ofert”). Postępowanie powinno było doprowadzić do zawarcia pierwszej umowy na okres jednego roku z możliwością przedłużenia o dwa lata, w razie stwierdzenia, że usługodawca w pełni wywiązuje się ze swych zobowiązań. Umowa miała na celu dostarczenie wsparcia technicznego i naukowego zespołowi „Wody pitnej” w ramach jednostki „Ochrona wody i gruntów oraz rolnictwo” dyrekcji generalnej „Środowisko, bezpieczeństwo jądrowe i ochrona cywilna” w ramach propozycji zmiany wyżej wymienionej dyrektywy.

- 2 Postępowanie przetargowe zgodnie z jej załącznikiem technicznym, powinno być odbyć się w dwóch etapach.

- 3 Pierwszy etap polegał na wyborze oferentów spełniających następujące kryteria:
 - oferent musi być osobą fizyczną lub prawną oraz przedstawić dowody w postaci dokumentów rejestracyjnych lub numerów rejestrów urzędowych;

 - oferent musi dostarczyć dowody przedstawiające jego sytuację ekonomiczną i finansową w postaci oświadczeń z banków i/lub bilansów lub wyciągów bilansów;

 - oferent musi dostarczyć dowody potwierdzające niezbędne doświadczenie w dziedzinie badań wody na podstawie jego kwalifikacji, informacji o poprzednio wykonanych pracach oraz składu proponowanego zespołu, wraz z życiorysami;

 - oferent musi dysponować siecią niezbędną do objęcia wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

- 4 W ramach drugiego etapu, udzielenia zamówienia jednemu z uprzednio wyselekcjonowanych oferentów, dokonywano na podstawie następujących kryteriów:
 - prezentacja, przejrzystość i jakość oferty;

— świadomość i zrozumienie technicznych wymogów prac (dowód potwierdzający niezbędne doświadczenie w dziedzinie nauki o wodzie na podstawie kwalifikacji, informacji z poprzednio wykonanych prac oraz składu proponowanego zespołu, wraz z życiorysami);

— cena oferty.

5 Skarżąca przedstawiła swoją ofertę we wrześniu 1996 r.

6 Pismem z dnia 7 stycznia 1997 r., Komisja poinformowała skarżącą, że jej oferta nie została wybrana.

7 Pismami z dni 13 i 31 stycznia 1997 r. oraz z dnia 15 lutego 1997 r. skarżąca zwróciła się do Komisji o wskazanie powodów odrzucenia jej oferty.

8 Pismem z dnia 13 marca 1997 r. Komisja odpowiedziała na ten wniosek wskazując, że oferta skarżącej została odrzucona z uwagi na brak niezbędnego doświadczenia skarżącej w dziedzinie badań wody, stanowiącego warunek wskazany w załączniku technicznym. Ponadto Komisja szukała oferentów dysponujących doświadczeniem w dziedzinie badań, rozwoju i projektowania urządzeń do oczyszczania wody. Pomimo że, czynnik ten nie był decydujący, skarżąca posiadała zdaniem Komisji jedynie słabą znajomość Unii i niski stopień objęcia siecią Unii jako całości.

- 9 Pismem z dnia 20 marca 1997 r., skarżąca wskazała Komisji, po pierwsze, że z dostarczonej dokumentacji wynika, iż ma bogate doświadczenie w dziedzinie badań wody oraz systemów oczyszczania wody pitnej oraz, po drugie, że doświadczenie w zakresie badań, rozwoju i projektowania urządzeń do oczyszczania wody nie znajduje się wśród kryteriów wskazanych w załączniku technicznym.

- 10 Pismem z dnia 10 kwietnia 1997 r., Komisja wskazała skarżącej, że wyrażenie „niezbędne doświadczenie w dziedzinie badań wody” powinno być rozumiane jako obejmujące doświadczenie w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody. Komisja, w gruncie rzeczy, oczekiwała złożenia ofert przez oferentów, którzy uzupełnią doświadczenie jej personelu w dziedzinie zarządzania i reglamentacji wody, w szczególności w zakresie technicznych i finansowych skutków proponowanych przez nią standardów w odniesieniu do pewnych substancji chemicznych, a także w zakresie projektowania i funkcjonowania urządzeń do oczyszczania wody. Ponadto, Komisja przypomniła, że oferta skarżącej była bardzo słaba w zakresie kryterium znajomości Unii Europejskiej i objęcia Unii siecią.

- 11 W 1997 r., skarżąca złożyła skargę do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Skarga ta została odrzucona decyzją z dnia 3 grudnia 1997 r. Pismami z dnia 7 grudnia 1997 r. i 20 lutego 1998 r. skarżąca zwróciła się do Rzecznika Praw Obywatelskich o ponowne rozpatrzenie wniosku. Wniosek ten został odrzucony w dniu 24 marca 1998 r. Pismami z dnia 30 marca 1998 r. i 12 stycznia 1999 r. skarżąca ponownie zwróciła się do Rzecznika Praw Obywatelskich o ponowne rozpatrzenie wniosku. Wniosek ten został odrzucony w dniu 6 maja 1999 r.

- 12 Pismem z dnia 20 września 1999 r., skarżąca zwróciła się do przewodniczącego Komisji z wnioskiem o naprawienie szkody, którą w świetle jej twierdzeń poniosła oraz wystąpiła o udzielenie jej dostępu do dokumentacji przetargowej. Wnioski te zostały oddalone pismem z dnia 11 stycznia 2000 r.

- 13 Mając możliwość samodzielnego uzyskania oferty jednego z oferentów — spółki EDC, dopuszczonej do drugiego etapu — który nie wykazał doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, skarżąca w dniu 22 lipca 2000 r. ponownie złożyła skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich. Pismem z dnia 15 lutego 2001 r., Rzecznik Praw Obywatelskich wskazał skarżącej, że zwrócił się do Komisji o dostarczenie pewnych informacji w terminie do dnia 31 marca 2001 r. Komisja przychyliła się do tego wniosku.
- 14 W dniu 22 października 2001 r., Rzecznik Praw Obywatelskich wydał decyzję dotyczącą skargi skarżącej z dnia 22 lipca 2000 r. (dalej zwaną „decyzją Rzecznika Praw Obywatelskich”). W decyzji tej, Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, po pierwsze, że uwzględniając, iż Komisja oparła się na kryterium, które nie znajdowało się w zaproszeniu do składania ofert, procedura selekcyjna nie została przeprowadzona w sposób przejrzysty oraz, po drugie, że Komisja, wybierając po zakończeniu pierwszego etapu oferty dwóch oferentów (spółki EDC i Eunice), którzy nie wykazali doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, naruszyła również zasadę równego traktowania w stosunku do skarżącej. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że te dwa przypadki niewłaściwego administrowania uzasadniają uwagę krytyczną.
- 15 Pismem z dnia 12 listopada 2001 r., skarżąca skierowała do Komisji nowy wniosek o odszkodowanie. Komisja oddaliła ten wniosek pismem z dnia 31 stycznia 2002 r.
- 16 W dniu 25 marca 2002 r., skarżąca przedstawiła Sądowi, na podstawie art. 94 § 2 regulaminu, wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania, w celu złożenia skargi o odszkodowanie przeciwko Komisji.

17 Wniosek ten został oddalony postanowieniem prezesa drugiej izby Sądu z dnia 13 grudnia 2002 r. w sprawie T-90/02 AJ Ehcon przeciwko Komisji (dotychczas nieopublikowanym w Zbiorze).

Przebieg postępowania i żądania stron

18 W dniu 8 kwietnia 2004 r. skarżąca wniosła do Sądu niniejszą skargę.

19 Odrębnym pismem wniesionym do Sądu w dniu 29 lipca 2004 r., Komisja podniosła, na podstawie art. 114 § 1 regulaminu, zarzut niedopuszczalności.

20 Skarżąca przedstawiła swoje uwagi w przedmiocie tego zarzutu w dniu 30 sierpnia 2004 r.

21 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— zasądzenie od Komisji kwoty 243 900 EUR, powiększonej o odsetki ustawowe;

— tytułem ewentualnym, zasądzenie od Komisji kwoty 40 400 EUR, powiększonej o odsetki ustawowe;

— obciążenie Komisji kosztami.

22 W swym zarzucie niedopuszczalności, Komisja wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;

— obciążenie skarżącej kosztami.

23 W swoich uwagach dotyczących zarzutu niedopuszczalności, skarżąca wnosi do Sądu o:

— uznanie zarzutu niedopuszczalności za bezzasadny;

— tytułem ewentualnym, odrzucenie go;

— obciążenie Komisji kosztami kwestii incydentalnej.

Co do prawa

- 24 Na mocy art. 114 § 1 regulaminu, jeśli strona o to wnosi, Sąd może rozstrzygnąć w przedmiocie niedopuszczalności bez rozpatrywania istoty sprawy. Zgodnie z § 3 tego samego artykułu, jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania odbywa się ustnie.
- 25 Ponadto, na mocy art. 111 regulaminu, jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub, jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna lub oczywiście pozbawiona podstawy prawnej, Sąd może, bez dalszych czynności procesowych, rozstrzygnąć wydając postanowienie z uzasadnieniem.
- 26 W niniejszym przypadku, Sąd uważa, że informacje zawarte w aktach sprawy są wystarczające dla rozstrzygnięcia bez dalszych czynności procesowych.

Argumenty stron

- 27 Komisja podnosi zarzut niedopuszczalności całości skargi z uwagi na to, że roszczenie skarżącej uległo przedawnieniu w rozumieniu art. 46 Statutu Trybunału Sprawiedliwości.
- 28 Wskazuje ona, że zgodnie z orzecznictwem, okolicznością, która powoduje powstanie roszczenia jest wystąpienie szkody (postanowienie Trybunału z dnia

18 lipca 2002 r. w sprawie C-136/01 P Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi przeciwko Komisji, Rec. str. I-6565, pkt 30). Ponadto, bieg przedawnienia przerwa jedynie wniesienie skargi do sądu wspólnotowego lub uprzednie wniesienie przez poszkodowanego wniosku do właściwej instytucji Wspólnoty, przy czym jednak, w tym ostatnim przypadku, przerwanie przedawnienia następuje tylko wówczas gdy, po złożeniu wniosku zostanie wniesiona skarga w terminach określonych, w zależności od przypadku, na podstawie art. 230 WE lub 232 WE (wyrok Trybunału z dnia 5 kwietnia 1973 r. w sprawie 11/72 Giordano przeciwko Komisji, Rec. str. 417, pkt 6; wyrok Sądu z dnia 18 września 1995 r. w sprawie T-167/94 Nölle przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-2589, pkt 30, i postanowienie Sądu z dnia 19 września 2001 r. w sprawie T-332/99 Jestädt przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-2561, pkt 47).

- 29 Zatem, z wyjątkiem kosztów poniesionych w celu zebrania środków dowodów zarzucanej bezprawności zachowania Komisji, szkoda, której naprawienia domaga się skarżąca, skonkretyzowała się w chwili, w której Komisja poinformowała skarżącą o podjęciu decyzji o odrzuceniu jej oferty, czyli w dniu 7 stycznia 1997 r. W odniesieniu do wspomnianych kosztów, Komisja podnosi jednakże, iż już faksem z dnia 25 marca 1997 r. skarżąca powiadomiła, że dysponuje wystarczającymi dowodami, aby wnioskować o odpowiedzialności Komisji. Komisja uważa zatem, że koszty poniesione po tej dacie nie powinny być objęte odszkodowaniem.
- 30 Ponieważ niniejsza skarga została złożona w dniu 8 kwietnia 2004 r., czyli ponad dwa lata po upływie pięcioletniego okresu przedawnienia, Komisja uważa, że skargę należy odrzucić jako niedopuszczalną. Komisja wskazuje ponadto, że, o ile skarżąca przedstawiła jej w dniu 21 września 1999 r. wniosek o odszkodowanie, to po oddaleniu tego wniosku w dniu 11 stycznia 2000 r., nie została złożona skarga w terminach przewidzianych w art. 230 WE i 232 WE, tak, aby wniosek ten mógł przerwać bieg przedawnienia. To samo dotyczy drugiego wniosku o odszkodowanie złożonego przez skarżącą w dniu 12 listopada 2001 r. i oddalonego przez Komisję w dniu 31 stycznia 2002 r.
- 31 Wreszcie, Komisja podkreśla, że skarżąca była świadoma, iż ma do niej zastosowanie termin przedawnienia, jak to wynika z pism skierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 12 stycznia i 10 maja 1999 r.

- 32 Skarżąca uważa, że skarga jest w całości dopuszczalna.
- 33 Po pierwsze, podnosi ona, że termin przedawnienia rozpoczyna bieg dopiero w dniu, w którym zainteresowany mógł zapoznać się z okolicznościami faktycznymi leżącymi u podstaw jego uprawnienia odszkodowawczego. Jednak, w odpowiedzi na wielokrotne wnioski skierowane przez skarżącą do Komisji w celu uzyskania wyjaśnień dotyczących jej decyzji o odrzuceniu oferty skarżącej na pierwszym etapie selekcji, Komisja wciąż utrzymywała, że skarżąca nie dysponowała wystarczającym doświadczeniem w dziedzinie badań wody, przy czym kryterium to powinno być rozumiane jako obejmujące również projektowanie urządzeń do oczyszczania wody. Wynika z tego, że skarżąca została wprowadzona w błąd przez Komisję i nie mogła zdawać sobie sprawy z nierównego traktowania leżącego u podstaw decyzji Komisji do 2000 r., kiedy to mogła wreszcie samodzielnie uzyskać dostęp do oferty jednego z oferentów dopuszczonych do drugiego etapu.
- 34 Ponadto Trybunał wskazał, że dostarczanie błędnych informacji stronie przeciwnej pozbawia stronę, która dostarcza tych informacji, możliwości powoływania się na przedawnienie roszczenia przeciwko tej niej. Zatem, ścisłe zastosowanie terminu przedawnienia nie może zostać rozsądnie uzasadnione na podstawie zasad pewności prawa i dobrej administracji wymiarem sprawiedliwości (wyrok Trybunału z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie C-326/96 Levez, Rec. str. I-7835).
- 35 Według skarżącej, logika i słuszność prowadzą zatem do stwierdzenia, zgodnie z zasadą *contra non valentem agere non currit praescriptio*, że bieg przedawnienia został zawieszony aż do dnia 22 października 2001 r., dnia, w którym Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził w swojej decyzji wydanej w odpowiedzi na skargę skarżącej, że wydaje się, iż Komisja dopuściła się dyskryminacji pomiędzy oferentami. Przed tą datą, z uwagi na brak dowodów, skarga przeciwko Komisji nie miała w rzeczywistości żadnej szansy na pomyślne rozstrzygnięcie, jak to wykazała okoliczność, że poprzednie skargi skarżącej zostały odrzucone przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

- 36 Po drugie, skarżąca twierdzi, że szkoda, której naprawienia żąda, jeszcze się nie zmaterializowała w dniu odrzucenia jej oferty przez Komisję. Dopiero w ciągu następnych lat odczuła ona, w sposób ciągły, szkodę z uwagi na brak możliwości wykorzystania i rozszerzenia swojej ekspertyzy. Podobnie, szkoda poniesiona wskutek przyznania drugiego zamówienia publicznego na usługi innemu oferentowi zmaterializowała się dopiero w momencie udzielenia tego zamówienia, czyli w dniu 30 listopada 2000 r. Wreszcie, koszty poniesione w celu zebrania dowodów przeciwko Komisji, a także podczas składania skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, powstały dopiero w 2000 r.
- 37 Po trzecie, skarżąca zauważa, że w dniu 25 marca 2002 r. złożyła wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania, w celu wniesienia skargi o odszkodowanie przeciwko Komisji. Ponieważ wniosek ten został oddalony przez Sąd, skarżąca nie była w stanie ponieść kosztów i wnieść skargi przez datą złożenia niniejszej skargi.

Ocena Sądu

- 38 Artykuł 46 Statutu Trybunału stanowi:

„Roszczenia wynikające z odpowiedzialności pozaumownej Wspólnot ulegają przedawnieniu z upływem pięciu lat od zdarzenia stanowiącego podstawę tej odpowiedzialności. Okres przedawnienia przerywa wniesienie skargi do Trybunału lub uprzednie wniesienie przez poszkodowanego wniosku do właściwej instytucji Wspólnot. W [tym] ostatnim przypadku wniosek [skarga] musi być wniesiony [zostać wniesiona] w ciągu dwóch miesięcy, zgodnie z artykułem 230 traktatu WE i artykułem 146 traktatu EWEA; postanowienia drugiego akapitu artykułu 232 traktatu WE oraz drugiego akapitu artykułu 148 traktatu EWEA stosuje się odpowiednio”.

39 W świetle orzecznictwa z art. 288 akapit drugi WE wynika, że powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty oraz wykonanie uprawnienia w zakresie naprawienia poniesionej szkody zależą od łącznego wystąpienia wszystkich przesłanek, to jest bezprawności zarzucanego instytucji zachowania, rzeczywistego charakteru szkody oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem instytucji i przywoływana szkodą (wyrok Trybunału z dnia 27 stycznia 1982 r. w sprawach połączonych 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 i 5/81 Birra Wührer przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 85, pkt 9, i postanowienie Sądu z dnia 4 sierpnia 1999 r. w sprawie T-106/98 Fratelli Murri przeciwko Komisji, Rec. str. II-2553, pkt 25) oraz, że, w związku z tym termin przedawnienia roszczenia w zakresie odpowiedzialności Wspólnoty nie może rozpocząć biegu dopóki wszystkie przesłanki jakim podlega obowiązek naprawienia szkody nie zostaną spełnione, a zwłaszcza przed skonkretyzowaniem się szkody, która ma zostać naprawiona (zob., w tym znaczeniu, ww. wyrok w sprawie Birra Wührer przeciwko Radzie i Komisji, pkt 9 i 10).

40 W niniejszym przypadku, należy stwierdzić, że skarżąca żąda naprawienia szkód o różnym charakterze.

41 W istocie, żąda ona, głównie, odszkodowania:

- za szkodę poniesioną wskutek nie przyznania jej umowy początkowej o wartości 158 400 EUR oszacowanej na podstawie dochodów netto, które umowa ta przyniosłaby (dalej zwaną „szkodą wynikająca z nieuzyskania przedmiotowego zamówienia”);

- za szkodę wynikłą z naruszenia jej dobrego imienia jako eksperta w dziedzinie badań wody, ze zmniejszenia ilości pracy, oraz z wynikającego z tego braku możliwości rozszerzenia jej ekspertyzy w dziedzinie badań wody, a także

z obowiązku rozwijania ekspertyzy w nowej dziedzinie, szacowaną na co najmniej 60 000 EUR (dalej zwaną „szkodą wynikłą z naruszenia dobrego imienia, ze zmniejszenia ilości pracy, z braku możliwości rozszerzenia swojej ekspertyzy w dziedzinie badań wody oraz z rozwijania ekspertyzy w nowej dziedzinie”;

- za szkodę wynikłą z utraty możliwości otrzymania następnego zamówienia, udzielonego w dniu 30 listopada 2000 r. spółce Haskoning, szacowaną na 10% dochodów netto uzyskanych na jej podstawie przez tą spółkę, czyli 25 500 EUR (dalej zwaną „szkodą wynikłą z utraty możliwości otrzymania kolejnego zamówienia”).

42 Tytułem ewentualnym, skarżąca żąda:

- naprawienia szkody związanej z utratą możliwości otrzymania przedmiotowego zamówienia, szacowanej, przy uwzględnieniu, że w pierwszym etapie selekcji wybrano 6 przedsiębiorstw, na 1/6 dochodów netto, które przyniosłaby umowa, czyli 26 400 EUR (dalej zwanej „szkodą wynikłą z utraty możliwości otrzymania przedmiotowego zamówienia”);
- zwrotu kosztów poniesionych z uwagi na uczestnictwo we wstępnym postępowaniu przetargowym, szacowanych na 10 000 EUR (dalej zwanych „kosztami postępowania przetargowego”);
- zwrotu kosztów wynikających ze złożenia poszczególnych skarg do Rzecznika Praw Obywatelskich i kosztów poniesionych w celu zebrania dowodów przeciwko Komisji, szacowanych na 4 000 EUR (dalej zwanych „kosztami poniesionymi przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz w celu zebrania środków dowodowych”).

W przedmiocie szkód, które skonkretyzowały się w dniu odrzucenia oferty skarżącej

- 43 Należy stwierdzić, że szkoda wynikła z nieuzyskania omawianego zamówienia, szkoda wynikła z utraty możliwości otrzymania omawianego zamówienia, koszty postępowania przetargowego oraz szkoda wynikła z naruszenia dobrego imienia, ze zmniejszenia ilości pracy, z braku możliwości rozszerzenia ekspertyzy w zakresie badań wody oraz z rozwoju ekspertyzy w nowej dziedzinie skonkretyzowały się w dniu odrzucenia przez Komisję oferty skarżącej. Decyzja o odrzuceniu oferty skarżącej stanowi ponadto zdarzenie stanowiące podstawę niniejszego roszczenia w zakresie odpowiedzialności pozaumownej, w rozumieniu art. 46 Statutu Trybunału.
- 44 Poza tym, należy przypomnieć, że odrzucenia oferty skarżącej dokonano decyzją Komisji z dnia 7 stycznia 1997 r., która, na wniosek skarżącej, wyjaśniła powody swej decyzji w piśmie z dnia 13 marca 1997 r. Ponadto, należy stwierdzić, że skarżąca zapoznała się z tym uzasadnieniem najpóźniej w dniu 20 marca 1997 r., z którego pochodzi jej korespondencja skierowana do Komisji, w której odnosi się ona do pisma Komisji z dnia 13 marca 1997 r.
- 45 Wynika z tego, że, w odniesieniu do tych szkód, wszystkie przesłanki wykonania uprawnienia skarżącej w zakresie naprawienia szkody zostały spełnione najpóźniej w dniu 20 marca 1997 r. oraz, że, w związku z tym, pięcioletni termin przedawnienia upłynął najpóźniej w dniu 20 marca 2002 r.
- 46 Okoliczność złożenia przez skarżącą dwóch wniosków do Komisji, w dniu 20 września 1999 r. oraz w dniu 12 listopada 2001 r., o naprawienie szkody, którą w świetle jej twierdzeń poniosła, nie może prowadzić do odmiennych ustaleń, biorąc pod uwagę, że bezsprzeczne jest, iż po wnioskach tych nie złożono żadnej skargi na podstawie art. 230 WE lub 232 WE.

47 Zgodnie bowiem z art. 46 Statutu Trybunału, bieg przedawnienia przerywa wniesienie skargi do sądu wspólnotowego lub uprzednie wniesienie wniosku do właściwej instytucji Wspólnoty, przy czym, w tym ostatnim przypadku, przerwanie biegu przedawnienia następuje jedynie wówczas, gdy po złożeniu wniosku wniesiona zostanie skarga w terminach określonych, w zależności od przypadku, na podstawie art. 230 WE lub 232 WE (ww. w pkt 28 wyrok w sprawie Giordano przeciwko Komisji, pkt 6; wyrok Sądu z dnia 25 listopada 1998 r. w sprawie T -222/97 Steffens przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-4175, pkt 35 i 42, oraz ww. w pkt 28 postanowienie w sprawie Jestädt przeciwko Radzie i Komisji, pkt 47).

48 W konsekwencji, ponieważ niniejsza skarga została złożona w dniu 8 kwietnia 2004 r., to jest ponad 7 lat po dniu 20 marca 1997 r., w którym rozpoczął bieg pięcioletni termin przedawnienia, powinna ona, w zakresie w jakim dotyczy naprawienia rzeczonych szkód, zostać uznana za zawierającą roszczenie, które uległo przedawnieniu, a zatem niedopuszczalną.

49 Żaden z argumentów skarżącej nie może podważyć tych ustaleń.

50 Po pierwsze, skarżąca twierdzi, że zdała sobie sprawę z bezprawności, której w świetle jej zarzutów dopuściła się Komisja, dopiero w roku 2000, to jest w momencie, w którym uzyskała ofertę złożoną przez jednego z oferentów, wybraną w pierwszym etapie selekcji, z której wynikało, że oferent ten nie posiadał doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody. Nie precyzując dnia, w którym rzeczywiście mogła otrzymać ten dokument, skarżąca twierdzi, że logika i słuszność prowadzą do wniosku, że bieg przedawnienia rozpoczął się w dniu 22 października 2001 r., w którym Rzecznik Praw Obywatelskich wydał swoją decyzję na podstawie tego dokumentu oraz badania przeprowadzonego w Komisji, ponieważ skarżąca nie dysponowała przed tym dniem, żadnym dowodem, a zatem jej skarga była skazana na niepowodzenie.

- 51 Należy przypomnieć, że zarzucana Komisji przez skarżącą bezprawność zachowania, o której skarżąca dowiedziała się z opóźnieniem, polega w istocie na zarzucanym zastosowaniu kryterium selekcji, to jest doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, które, po pierwsze, nie znajdowało się zdaniem skarżącej wśród kryteriów wymienionych w zaproszeniu do składania ofert oraz, po drugie, zostało w jej opinii zastosowane w sposób dyskryminujący w stosunku do skarżącej.
- 52 W odniesieniu do bezprawności wynikającej z zastosowania spornego kryterium, z analizy akt sprawy wynika, że skarżąca zdawała sobie sprawę z tego, że jej oferta została odrzucona na podstawie tego kryterium, od momentu otrzymania pisma Komisji z dnia 13 marca 1997 r. Należy ponadto stwierdzić, że w swoim piśmie z dnia 20 marca 1997 r., skarżąca podważyła argumentację Komisji, stwierdzając, że dysponuje bogatym doświadczeniem w dziedzinie badań wody, oraz że doświadczenie w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody nie znajdowało się wśród kryteriów selekcji. Skarżąca wywnioskowała z tego, że niesłusznie została wykluczona z postępowania przetargowego, wskazała na przypadek niewłaściwego administrowania oraz zagroziła wszczęciem postępowania w przypadku braku odpowiedzi przed dniem 10 kwietnia 1997 r. Skarżąca powtórzyła tę argumentację w swoim wniosku o odszkodowanie skierowanym do przewodniczącego Komisji z dnia 20 września 1999 r. twierdząc, że, w przypadku odrzucenia tego wniosku, wniesie sprawę do Sądu.
- 53 Co do podnoszonego zarzutu, że sporne kryterium zostało ponadto zastosowane w sposób dyskryminujący, skarżąca twierdzi, że zdała sobie sprawę z tej okoliczności dopiero w 2000 r., kiedy to miała możliwość samodzielnego uzyskania oferty jednego z oferentów — to jest spółki EDC — który został wybrany w pierwszym etapie selekcji, choć również nie spełniał tego kryterium.
- 54 Oprócz tego, że skarżąca nie dostarcza dowodu na tę okoliczność, należy przede wszystkim ponownie zauważyć, że w swym piśmie z dnia 20 września 1999 r., poinformowała ona już o fakcie, że omawiane kryterium nie zostało zastosowane do

innych oferentów, jak wynika to ze sprawozdania przedstawionego Advisory Committee on Procurement and Contracts (Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych, zwany dalej „ACPC”), a zatem Komisja w ten sposób naruszyła zasadę niedyskryminacji zawartą w art. 3 ust. 2 dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi (Dz.U. L 209, str. 1). Należy również podkreślić, że skarżąca, w swym piśmie do Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 30 marca 1998 r., do którego odnosi się w swoim piśmie z dnia 12 stycznia 1999 r., poinformowała już o oszustwie, faworyzowaniu niektórych podmiotów i niewłaściwym administrowaniu, których jej zdaniem dopuściła się Komisja. W związku z tym, twierdzenie skarżącej, w świetle którego zdała sobie sprawę z dyskryminacyjnego zastosowania spornego kryterium przez Komisję dopiero w 2000 r., jest błędne.

55 Z punktu 52 powyżej wynika, że skarżącej od 1997 r. znany był główny powód odrzucenia jej oferty, to jest brak doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, który niezmiennie podważała, tak przed Komisją, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, jak i przy okazji niniejszej skargi, z uwagi na to, że kryterium to nie znajdowało się w zaproszeniu do składania ofert.

56 A zatem nawet jeśli przyjmijemy, że przed rokiem 2000, czy nawet przed dniem 22 października 2001 r., skarżąca rzeczywiście nie mogła wiedzieć, że to sporne kryterium zostało rzekomo zastosowane w sposób dyskryminujący, okoliczność ta nie mogła spowodować przesunięcia do tego dnia momentu rozpoczęcia biegu przedawnienia.

57 Należy bowiem przypomnieć, że funkcją przedawnienia jest pogodzenie ochrony praw osoby poszkodowanej z zasadą pewności prawa. Termin przedawnienia został zatem określony, przy uwzględnieniu, między innymi, niezbędnego czasu, jakim musi dysponować strona, która twierdzi, że została poszkodowana, aby zebrać stosowne informacje w celu złożenia ewentualnej skargi oraz, aby sprawdzić fakty, które mogą zostać powołane na poparcie tej skargi (ww. w pkt 28 postanowienie w sprawie Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi przeciwko Komisji, pkt 28).

- 58 W związku z tym, rozstrzygnięto, że teza, w świetle której termin przedawnienia rozpoczyna bieg dopiero w chwili, w której poszkodowana posiadała dokładną i szczegółową wiedzę na temat faktów dotyczących sprawy, jest błędna, ponieważ ich znajomość nie znajduje się wśród przesłanek, które muszą wystąpić, aby bieg przedawnienia mógł się rozpocząć (ww. w pkt 28 postanowienie w sprawie Ispra dei Fratelli Rossi przeciwko Komisji, pkt 31).
- 59 Podobnie, w niniejszej sprawie, okoliczność, w świetle której skarżąca rzekomo dowiedziała się o dodatkowej okoliczności przemawiającej na poparcie jej skargi już po opatrzonym w uzasadnienie odrzuceniu jej oferty przez Komisję w dniach 13 marca i 10 kwietnia 1997 r., podczas gdy skarżąca od początku podważała główny powód tego odrzucenia, który ponadto stanowi zdarzenie, będące przyczyną powstania szkody, nie może prowadzić do ustalenia początku biegu przedawnienia na dzień uzyskania tych informacji.
- 60 Takie stwierdzenie narzuca się tym bardziej, że w roku 2000, w dniu, w którym skarżąca miała otrzymać dokument oferty jednego z oferentów wybranych po przeprowadzeniu etapu selekcji, a nawet w dniu, w którym jak sama uważa, dysponowała wystarczającymi dowodami, aby przedstawić skargę o odszkodowanie, to jest gdy Rzecznik Praw Obywatelskich podjął decyzję z dnia 22 października 2001 r., krytyczną w stosunku do Komisji, pięcioletni termin przedawnienia jeszcze nie upłynął.
- 61 Wynika z tego, że wbrew hipotezie, że skarżąca nie mogła wnieść w rozsądnym terminie swej skargi, ponieważ z opóźnieniem dowiedziała się o okoliczności, która doprowadziła do wyrządzenia szkody w niniejszej sprawie nie można wskazać jako dnia upływu terminu przedawnienia, dnia następującego po normalnej dacie upływu tego terminu (zob., podobnie, wyrok Trybunału z dnia 7 listopada 1985 r. w sprawie 145/83 Adams przeciwko Komisji, Rec. str. 3539, pkt 50 i 51, oraz ww. pkt. 28 postanowienie w sprawie Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi przeciwko Komisji, pkt 32).

- 62 Po drugie, nie można się również przychylić do argumentu skarżącej, w świetle którego Komisja jest odpowiedzialna za przedawnienie roszczenia, poprzez fakt dostarczenia skarżącej błędnych informacji, w celu zatajenia zarzucanej bezprawności postępowania przetargowego.
-
- 63 Prawdą jest, że Trybunał co do zasady stwierdził, w kontekście stosowania dyrektywy Rady 75/117/EWG z dnia 10 lutego 1975 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet (Dz.U. L 45, str. 19), że stosowanie przepisu krajowego prowadzącego — bez możliwości odstępstwa — do przedawnienia roszczenia pracownika zmierzającego do odzyskania zaległych wynagrodzeń lub do uzyskania odszkodowania za naruszenie zasady równości wynagrodzeń, w przypadku gdy, opóźnienie w złożeniu skargi jest spowodowane przez umyślne dostarczenie mu przez pracodawcę niedokładnych informacji, sytuacja taka jest niezgodna z prawem wspólnotowym (wymieniony w pkt 34 powyżej wyrok w sprawie Levez, pkt 34).
- 64 Jednakże, nawet zakładając, że Trybunał ustanowił w ten sposób zasadę ogólną, należy stwierdzić, że nie ma ona zastosowania w niniejszym przypadku.
- 65 W istocie, odmiennie niż w sytuacji, która miała miejsce w powołanej powyżej sprawie, okoliczność, że w niniejszym przypadku, Komisja miała świadomie wprowadzić skarżącą w błąd wskazując jej, że głównym powodem odrzucenia jej oferty był brak doświadczenia skarżącej w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, zakładając, że zostałyby to wykazane, nie mógł przeszkodzić skarżącej w złożeniu skargi w odpowiednim czasie.
- 66 Po pierwsze, z powyższych rozważań wynika, że od momentu udzielenia przez Komisję w dniu 13 marca 1997 r. opatrzonej uzasadnieniem odpowiedzi, skarżąca posiadała wiedzę na temat tego, że jej oferta została odrzucona na tej podstawie, że

nie spełniała kryterium dotyczącego doświadczenia w zakresie projektowania urządzeń do oczyszczania wody, oraz że niezmiennie podważała ona zgodność z prawem stosowania tego kryterium, który to zarzut podtrzymuje przy okazji niniejszej skargi. Po drugie, nawet zakładając, że można byłoby przyznać, iż zachowanie Komisji mogło przeszkodzić w uzyskaniu przez skarżącą pełnej wiedzy na temat dyskryminacji, której dopuszczenia się skarżąca zarzuca Komisji, należy stwierdzić, że skarżąca podniosła już ten zarzut, na podstawie sprawozdania przedstawionego ACPC, w piśmie skierowanym do Komisji w dniu 20 września 1999 r., oraz że sama przyznaje, iż mogła uświadomić sobie tę okoliczność w 2000 r., dzięki uzyskaniu oferty spółki EDC. Najpóźniej w tym czasie, skarżąca dysponowała zatem elementami które, według niej, były niezbędne do złożenia skargi. Zatem nie można przyjąć, że stwierdzone opóźnienie w złożeniu niniejszej skargi jest spowodowane wyłącznie, lub nawet w sposób przeważający postawą Komisji, ponieważ skarżąca miała jeszcze możliwość złożenia skargi w terminie nawet po wydaniu decyzji przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

67 Po trzecie, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, nie można uznać, że szkoda poniesiona wskutek naruszenia dobrego imienia, zmniejszenia ilości pracy, braku możliwości rozszerzenia ekspertyzy w dziedzinie badań wody oraz rozwoju ekspertyzy w nowej dziedzinie, miała charakter ciągły. O ile bowiem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, przedawnienie ma zastosowanie wyłącznie do okresu poprzedzającego okres pięciu lat od daty czynności przerywającej bieg przedawnienia, nie wpływając na uprawnienia powstałe w okresach późniejszych (zob., podobnie, wyroki Sądu z dnia 16 kwietnia 1997 r. w sprawie T-20/94 Hartmann przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-595, pkt 132, oraz z dnia 7 lutego 2002 r. w sprawie T-201/94 Kustermann przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-415, pkt 64), tylko w szczególnej sytuacji zostanie wykazane, że badana szkoda była odnawiana codziennie po zaistnieniu okoliczności, które ją spowodowały. Nie jest tak w niniejszej sprawie, w której opisane powyżej szkody — zakładając, że wystąpiły — zostały spowodowane w sposób natychmiastowy faktem odrzucenia oferty skarżącej w zakresie omawianego zamówienia publicznego, nawet jeśli pełny wymiar tych szkód można było ewentualnie ocenić dopiero po odrzuceniu omawianej oferty.

68 Wreszcie, po czwarte, argument skarżącej, w świetle którego nie była w stanie ponieść kosztów złożenia skargi przeciwko Komisji przed wniesieniem niniejszej skargi, w sposób oczywisty nie może prowadzić do uznania niniejszej skargi za dopuszczalną.

- 69 W istocie, należy przypomnieć, że, na mocy art. 94 § 1 regulaminu, jeśli strona nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, może w każdym czasie złożyć wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania. Przytoczony niedostatek skarżącej nie może zatem stanowić powodu, który uzasadniałby wniesienie skargi po terminie.
- 70 Należy skądinąd zauważyć, że skarżącej znana była ta procedura oraz że nie jest ona usprawiedliwiona sytuacją, która dawałaby jej prawo pomocy w zakresie kosztów postępowania, biorąc pod uwagę, że w dniu 25 marca 2002 r. złożyła ona wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania, który Sąd oddalił postanowieniem z dnia 13 grudnia 2002 r.
- 71 Zgodnie z tym, co wskazano w pkt 43 i 48 powyżej, roszczenie jest przedawnione, a zatem niedopuszczalne w zakresie, w jakim dotyczy naprawienia szkody wynikłej z nieuzyskania omawianego zamówienia publicznego, szkody wynikłej z utraty możliwości otrzymania przedmiotowego zamówienia, kosztów postępowania przetargowego oraz szkody wynikłej z naruszenia dobrego imienia, zmniejszenia ilości pracy, braku możliwości rozszerzenia ekspertyzy w zakresie badań wody oraz rozwoju ekspertyzy w nowej dziedzinie.

W przedmiocie pozostałych szkód

- 72 W odniesieniu do szkody wynikłej z utraty możliwości otrzymania następnego zamówienia, a także kosztów poniesionych przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz w celu zebrania dowodów, Sąd uważa, że należy najpierw zbadać zasadność wniosku skarżącej (zob., podobnie, wyroki Trybunału z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer, Rec. str. I-1873, pkt. 51 i 52, oraz z dnia 23 marca 2004 r. w sprawie C-233/02 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-2759, pkt 26).

- 73 Po pierwsze, skarżąca twierdzi, że bezprawne, w jej ocenie, odrzucenie jej oferty w zakresie omawianego zamówienia wyrządziło jej szkodę wynikłą z utraty — podczas postępowania przetargowego, w którym uczestniczyła — możliwości uzyskania kolejnego zamówienia, udzielonego w dniu 30 listopada 2000 r. spółce Haskoning (dalej zwanego „następnym zamówieniem”). Utrzymuje ona, że zamówienie to było kontynuacją zamówienia objętego postępowaniem przetargowym z dnia 10 sierpnia 1996 r. (dalej zwanego „pierwszym zamówieniem”) oraz, że w związku z tym poniosła ona nieuzasadnioną szkodę na rzecz spółki Haskoning, której udzielono już pierwszego zamówienia.
- 74 Po drugie, skarżąca twierdzi, że doznała również szkody wynikłej z kosztów, jakie poniosła w celu uzyskania dowodów przeciwko Komisji, zwłaszcza oferty złożonej przez spółkę EDC, oraz szkody wynikłej z kosztów skarg wniesionych do Rzecznika Praw Obywatelskich.
- 75 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty wymaga łącznego wystąpienia wszystkich przesłanek, to jest bezprawności zachowania zarzucanego instytucjom wspólnotowym, wystąpienia rzeczywistej i pewnej szkody oraz bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem danej instytucji a omawianą szkodą (zob., zwłaszcza, wyrok Sądu z dnia 9 lipca 1999 r. w sprawie T-231/97 *New Europe Consulting i Brown przeciwko Komisji*, Rec. str. II-2403, pkt 29). Jeśli jedna z tych przesłanek nie jest spełniona, skarga powinna zostać oddalona w całości, bez konieczności badania pozostałych przesłanek tej odpowiedzialności (wyroki Trybunału z dnia 15 września 1994 r. w sprawie C-146/91 *KYDEP przeciwko Radzie i Komisji*, Rec. str. I-4199, pkt 81, oraz z dnia 14 października 1999 r., w sprawie C-104/97 P *Atlanta przeciwko Wspólnocie Europejskiej*, Rec. str. I-6983, pkt 65).
- 76 Zatem, w odniesieniu przede wszystkim do szkody, którą w świetle swoich twierdzeń skarżąca poniosła wskutek utraty możliwości uzyskania następnego zamówienia należy, po pierwsze, stwierdzić, że skarżąca nie przedstawiła żadnych dowodów co

do przedmiotu zaproszenia do składania ofert, które rzekomo było kontynuacją, w 2000 r., zaproszenia do składania ofert z dnia 10 sierpnia 1996 r., a także związku pomiędzy tymi dwoma zaproszeniami do składania ofert. Nie można zatem stwierdzić istnienia jakiegokolwiek związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym, w opinii skarżącej, odrzuceniem jej oferty w trakcie pierwszego postępowania przetargowego a szkodą, jaką miałyby ponieść wskutek utraty możliwości uzyskania następnego zamówienia.

77 Ponadto, niezależnie od okoliczności, utrata możliwości uzyskania następnego zamówienia może być uważana za rzeczywistą i pewną szkodę tylko w przypadku gdy, z braku zarzucanego nieprawidłowego zachowania Komisji, nie byłoby wątpliwości co do tego, że skarżącej udzielono by pierwszego zamówienia. Należy jednak podkreślić, że w systemie przyznawania zamówień publicznych, takim jak w niniejszej sprawie, instytucja zamawiająca dysponuje szerokim zakresem swobodnego uznania w procesie podejmowania decyzji o udzieleniu zamówienia. W konsekwencji, skarżąca nie była pewna otrzymania pierwszego zamówienia, nawet jeśli zostałaby ona dopuszczona do uczestniczenia w drugim etapie postępowania przetargowego (zob., podobnie, ww. w pkt 75 wyrok w sprawie *New Europe Consulting i Brown przeciwko Komisji*, pkt 51), i to nawet bez konieczności weryfikacji, czy spełnia ona warunki wymagane w świetle zaproszenia do składania ofert.

78 Wynika z tego, że, nawet zakładając, iż skarżąca mogła ewentualnie utracić możliwość uzyskania pierwszego zamówienia z uwagi na to, że nie uczestniczyła w drugim etapie pierwszej procedury przetargowej, która to szkoda uległa przedawnieniu, sama utrata możliwości nie może być uważana za wystarczającą, by spowodować po stronie skarżącej powstanie rzeczywistej i pewnej szkody wynikłej z utraty możliwości uzyskania następnego zamówienia, w przypadku, gdyby uznano, że zamówienie to posiada wystarczający związek z pierwszym zamówieniem.

79 Następnie, w odniesieniu do szkody wynikłej z kosztów poniesionych w celu uzyskania niektórych dowodów, wśród których znajduje się między innymi oferta spółki EDC, należy stwierdzić, że koszty poniesione przez strony w celu przeprowadzenia postępowania sądowego nie mogą, same w sobie być uważane za stanowiące szkodę odrębną od kosztów postępowania (zob., podobnie, wyrok

Trybunału z dnia 10 czerwca 1999 r. w sprawie C-334/97 Komisja przeciwko Montorio, Rec. str. I-3387, pkt 54). Ponadto, Sąd stwierdził, że, nawet jeśli praca prawnicza jest w znacznym wymiarze wykonywana w trakcie postępowania poprzedzającego etap sądowy, należy przypomnieć, że poprzez „postępowanie” art. 91 regulaminu rozumie tylko postępowanie przez Sędem, z wyłączeniem etapu poprzedzającego. Wynika to między innymi z art. 90 tego regulaminu, który wspomina o „postępowaniu przez Sędem” (zob., podobnie, postanowienie Sądu z dnia 24 stycznia 2002 r. w sprawie T-38/95 DEP Groupe Originy przeciwko Komisji, Rec. str. II-217, pkt 29, oraz powołane tam orzecznictwo). Zatem, przyznanie takim kosztom charakteru szkody podlegającej odszkodowaniu w ramach skargi o odszkodowanie byłoby sprzeczne z bezzwrotnym charakterem kosztów ponoszonych podczas etapu poprzedzającego postępowanie sądowe, wynikającym z cytowanego wyżej orzecznictwa.

- 80 Skarżąca nie ma podstaw do żądania, w ramach skargi o odszkodowanie, naprawienia szkody wynikłej z kosztów, które jak twierdzi poniosła w celu uzyskania niektórych dowodów, przed wszczęciem niniejszego postępowania.
- 81 Podobnie w przypadku, gdyby przyjęto, że skarżąca twierdzi, iż koszty poniesione w celu uzyskania wystarczających dowodów były spowodowane bezprawnym w jej mniemaniu zaniechaniem przekazania przez Komisję do Urzędu ds. Publikacji Urzędowych Wspólnot Europejskich w trybie art. 16 oraz art. 17 ust. 2 i nast. dyrektywy 92/50, opinii dotyczącej wyniku postępowania przetargowego, należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, w jaki sposób przekazanie tej opinii do Urzędu ds. Publikacji pozwoliłoby jej uniknąć wskazanych kosztów.
- 82 Ponadto, jak wskazano powyżej, skarżąca nie musiała uzyskać oferty złożonej przez spółkę EDC, by mieć możliwość skutecznego wszczęcia przed Sędem postępowania w sprawie odszkodowania.

83 Wreszcie, w odniesieniu do szkody wynikłej z kosztów, które w świetle swoich twierdzeń skarżąca poniosła przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich, należy przypomnieć, że poprzez instytucję Rzecznika traktat otworzył obywatelom Unii alternatywny do skargi przed sądem wspólnotowym, tryb obrony swych interesów. Ten alternatywny tryb pozasądowy odpowiada szczególnym kryteriom i niekoniecznie ma taki sam cel, jak skarga do sądu (wyrok Sądu z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie T-209/00 Lamberts przeciwko Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rec. str. II-2203, pkt 65).

84 Ponadto, jak wynika z art. 195 ust. 1 WE oraz art. 2 ust. 6 i 7 decyzji Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (94/262/EWWiS, WE, Euratom) (Dz.U. L 113, str. 15), te dwa postępowania nie mogą toczyć się równolegle. O ile bowiem skargi wniesione do Rzecznika Praw Obywatelskich nie przerywają biegu terminu na wniesienie skargi do sądu wspólnotowego, o tyle Rzecznik powinien zakończyć swoje badanie oraz uznać skargę za niedopuszczalną, jeśli obywatel, który zwrócił się do niego, jednocześnie złożył skargę dotyczącą tych samych okoliczności faktycznych przed sądem wspólnotowym. Zatem do obywatela należy ocena, który z dwóch dostępnych trybów może lepiej służyć jego interesom (ww. w pkt 83 wyrok w sprawie Lamberts przeciwko Rzecznikowi Praw Obywatelskich, pkt 66).

85 Decyzja skarżącej o złożeniu omawianych skarg do Rzecznika Praw Obywatelskich była wynikiem dokonania przez nią autonomicznego wyboru oraz, że nie była ona zobowiązana do podjęcia takiego działania przed, skutecznym złożeniem skargi przed Sądem.

86 Skarżąca nie wykazała istnienia bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy kosztami, które jak twierdzi poniosła przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich i zarzucaną bezprawnością. Dokonany przez obywatela swobodny wybór o wniesieniu skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich nie może bowiem jawić się jako bezpośrednia i konieczna konsekwencja przypadków niewłaściwego administrowania, które mogą być ewentualnie przypisane instytucjom lub organom wspólnotowym.

- 87 Z powyższego wynika, że wniosek skarżącej o naprawienie szkody wynikłej z utraty możliwości uzyskania następnego zamówienia, a także kosztów poniesionych przed Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz w celu zebrania dowodów, powinien zostać oddalony jako oczywiście bezzasadny, bez konieczności rozstrzygnięcia o jego dopuszczalności.
- 88 W konsekwencji, należy oddalić skargę w całości, jako częściowo niedopuszczalną i częściowo oczywiście bezzasadną.
- 89 Zatem nie należy uwzględnić złożonego przez skarżącą wniosku o wezwanie w charakterze świadków panów Trouwborsta, Brinkmana i Södermana. Należy stwierdzić, że wniosek ten nie wskazuje szczegółowo faktów, na okoliczność których należy przesłuchać tych świadków oraz powodów uzasadniających ich przesłuchanie, a zatem nie spełnia wymogów określonych w art. 68 § 1 akapit drugi regulaminu.

W przedmiocie kosztów

- 90 Na mocy art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami, zgodnie z żądaniami Komisji.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (trzecia izba)

postanawia, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona jako częściowo niedopuszczalna i częściowo oczywiście bezzasadna.

- 2) Skarżąca pokrywa koszty.

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 14 września 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

M. Jaeger